

AKTYWNOŚĆ RUCHOWA LUDZI W RÓŻNYM WIEKU

NR (26) 2/2015

Z myślą o bezpieczeństwie

Publikację wspiera Grupa PZU SA

Partnerem publikacji jest IASK

Nr (26) 2/2015

ISSN 2299-744X

ISBN 978-83-64559-04-4

arlrw.univ.szczecin.pl

ADRES REDAKCJI:

Al. Piastów 40b
71-065 Szczecin

Zespół redakcyjny:

Redaktor naczelna i redakcja naukowa: dr hab. prof. nadzw. Danuta Umiastowska
danuta_umiastowska@univ.szczecin.pl
tel. (91) 444 27 60

Sekretarz Redakcji: Milena Schefs
aktywnosc.sekretariat@gmail.com

Współpraca - recenzenci:

prof. dr hab. Wiesław Siwiński
prof. dr hab. Zbigniew Szot
dr hab. Ewa Dybińska, prof. AWF
dr hab. Tadeusz Rynkiewicz, prof. AWF

Korekta: Małgorzata Mazur

Redakcja techniczna: Natalia Mirowska

Opracowanie graficzne, DTP: Maciej Umiastowski

Wydawca: Wydawnictwo Promocyjne „Albatros” Szczecin 2015
www.wydawnictwoalbatros91.pl
albatros91@wp.pl

SPIS TREŚCI

TEORETYCZNE ASPEKTY AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ

Eligiusz Małolepszy, Teresa Drozdek-Małolepsza

Turystyka i rekreacja fizyczna w działalności Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe w Lublinie w latach 1975–1998. Zarys problematyki 5

Tomasz Sarzała, Ewa Szczepanowska

Turystyka kwalifikowana w Sudetach Zachodnich na przykładzie biegaczy i rowerzystów zrzeszonych w zespołach specjalistycznego treningu fizycznego 19

AKTYWNOŚĆ RUCHOWA LUDZI DOROSŁYCH

Katarzyna Gumola

Między teorią a praktyką, czyli o rekreacji ruchowej osób starszych z perspektywy instruktorów łódzkich klubów fitness 31

Józef Tatarczuk, Marek Czuchman

Opinie o sporcie w ujęciu socjologicznym wśród żołnierzy zawodowych Jednostki Wojskowej w Sulechowie 41

Danuta Umiastowska¹, Hanna Żółtowska²

Styl życia ludzi w wieku podeszłym w opiniach słuchaczy szkół ponadgimnazjalnych 73

AKTYWNOŚĆ RUCHOWA DZIECI I MŁODZIEŻY

Arkadiusz Kaźmierczak, Jolanta Kowalska

Poziom aktywności sportowej a wartości olimpizmu w opinii uczniów łódzkich szkół gimnazjalnych 83

Józef Tatarczuk¹, Marek Czuchman²

¹ Uniwersytet Zielonogórski,

² Jednostka Wojskowa w Sulechowie

Opinie o sporcie w ujęciu socjologicznym wśród żołnierzy zawodowych Jednostki Wojskowej w Sulechowie

*Słowa kluczowe: opinia o sporcie,
żołnierze zawodowi*

AKTYWNOŚĆ RUCHOWA
LUDZI DOROSŁYCH

Wstęp

Na przestrzeni wielu lat sport mocno zakorzenił się w życiu społecznym ludzi. Wraz z rozwojem cywilizacyjnym aktywność ruchowa przyjęła różnorakie formy, które wciąż są rozwijane. Dzięki swej różnorodności sport spełnia wiele funkcji w ówczesnym społeczeństwie. Już w najdawniejszych latach sport odgrywał ważną rolę w życiu człowieka. W starożytności konkurencje, które bazowały na osiągnięciu wyniku poprzez określoną aktywność fizyczną wzbudzały wiele emocji oraz ducha rywalizacji. Z biegiem lat sport ulegał przemianom przybierając nowsze formy odgrywając coraz większą rolę w życiu ludzi.

Sport ze względu na swój różnorodny charakter trudno jednoznacznie zdefiniować. Można go określić jako proces, w którego skład wchodzi zorganizowana aktywność ruchowa człowieka, której celem jest zaspokojenie potrzeby fizjologicznej jaką jest ruch i zabawa, a także sprawdzenie i poznanie własnych możliwości a przez to porównania swoich wyników z osiągnięciami innych przestrzegając przy tym znanych norm i przepisów powstałych na potrzeby współzawodnictwa, który ma na celu osiągnięcie sukcesu sportowego, indywidualnego, społecznego jak również finansowego[1].

Jednym z głównych celów podejmowania aktywności fizycznej jest podtrzymanie dobrego stanu zdrowia oraz kondycji fizycznej na prawidłowym poziomie.

Regularne uprawianie różnych form aktywności fizycznej wywiera znaczący wpływ na funkcjonowanie wielu układów człowieka. Powoduje wzmocnienie i zwiększenie ruchomości układu kostno-stawowego, wpływa na rozbudowę układu mięśniowego, polepsza pracę układów: krążeniowego, oddechowego jak i nerwowego a także poprawia funkcjonowanie układu trawiennego oraz moczowego. Przyczynia się do zapobiegania rozwojowi chorób cywilizacyjnych, do których należą ciśnienie tętnicze, otyłość oraz cukrzyca, które dotykają coraz większą grupę ludzi żyjących we współczesnym uprzemysłowionym i mocno rozwiniętym technologicznie świecie.

Aktywność ruchowa to często stosowany środek przy rehabilitacji. Ma działanie korekcyjne i kompensacyjne, których celem jest przywrócenie funkcji psychomotorycznych oraz ubytków somatycznych, które zostały utracone w następstwie choroby, urazów i kalectwa.

Dla większości społeczeństwa sport stanowi formę wypoczynku, relaksu i odprężenia po trudach dnia codziennego. Grupy ludzi wykonujących swą pracę zawodową w zamkniętych zakładach bądź spędzające większość czasu na pracy umysłowej poszukują chętnie odpoczynku podejmując aktywne formy spędzania wolnego czasu wybierając różne formy aktywności fizycznej często na świeżym powietrzu w bliskości z naturą. Sport to pasja i hobby co w szczególności wyróżnia sportowców-amatorów. Trening fizyczny zaspokaja wrodzoną potrzebę do zabawy, przeżywania przygód a także podejmowania działań zgodnymi ze swoimi zainteresowaniami[2].

Sport w dzisiejszych czasach można określić jako globalną maszynę, w której krążą znaczne kwoty pieniężne. Stanowi znaczący element gospodarki w obszarze produkcji, infrastruktury a zwłaszcza w sferze usług[3].

W społeczeństwie żyje coraz większa grupa ludzi, którzy uprawiają określoną dyscyplinę sportu jako swój zawód i styl życia. Pod względem zarobkowym dominują jednak organizacje, które zajmują się przygotowaniem widowisk sportowych. Przede wszystkim są to środki masowego przekazu, głównie stacje telewizyjne, producenci i dystrybutorzy sprzętu sportowego. Jedną z funkcji jaką pełni sport jest funkcja widowiskowo-teatralna w związku z tym zawody sportowe śledzone są z zapałem przez rzeszę obserwatorów spragnionych emocji wywoływanych w procesie rywalizacji podczas oglądania rozgrywek[2].

Jako funkcja społeczna sport zdecydowanie przyczynia się do poprawy kontaktów międzyludzkich np. poprzez gry zespołowe. Tego typu aktywność zmniejsza dystans pomiędzy wywodzącymi się z różnych środowisk społecznych i zawodowych ludzi, także tych o odmiennej orientacji poglądowej. Rywalizacja oraz współzawodnictwo będące nieodłączną częścią sportu stwarzają możliwość do zaspokojenia ukrytej w ludzkiej naturze chęci rywalizacji[2].

Sport pełni również funkcję edukacyjną a także etyczno-informacyjną. Funkcja edukacyjna odgrywa główną rolę przede wszystkim w środowisku

szkolnym, w którym dziecko za pomocą sportu może kształtować swoją formę fizyczną oraz własny charakter, co jest zaś głównym celem funkcji etyczno-formacyjnej. Ćwiczenia sportowe wpływają na rozwój wielu cech osobowości do których należą m.in. zdyscyplinowanie, sumienność, wytrwałość. Mobilizuje do ciężkiej pracy, uczy szacunku oraz respektowania obowiązujących reguł i zasad[2].

Sport odgrywa również bardzo dużą rolę w grupie społecznej jaką są żołnierze. Poziom kultury fizycznej w wojsku jest jednym z ważniejszych kryterium gotowości obronnej. Jedynie dobrze wyszkolony żołnierz, sprawny fizycznie, zdrowy somatycznie oraz psychicznie w razie potrzeby jest w stanie wziąć na siebie trud obrony ojczyzny. Sport w wojsku odgrywa ważną rolę w procesie kształcenia i doskonalenia zdolności motorycznych żołnierzy. Jest formą aktywności żołnierza, mającą na celu udoskonalanie jego sił psychofizycznych, indywidualnych oraz zespołowych według przyjętych reguł[4].

Przemiany zachodzące w sporcie, jego rola w życiu społeczeństwa oraz znaczenie przypisane mu przez współczesne nauki społeczne nie doczekały się niestety zwartej monografii w obrębie systematycznych badań różnych środowisk w tym także służb mundurowych. Sport to zjawisko społeczne, które jest niełatwe do opracowania naukowego, dlatego stanowi wciąż aktualny temat do dalszych badań naukowych.

Celem pracy jest przedstawienie stanu wiedzy o sporcie w ujęciu socjologicznym wśród żołnierzy zawodowych.

Material i metoda

Obiektem niniejszych badań są żołnierze zawodowi z Jednostki Wojskowej 4408 w Sulechowie. W tym celu wykorzystano sondaż diagnostyczny, techniką była ankieta, a narzędziem badawczym kwestionariusz ankiety. Formularz ankiety składa się z 25 pytań. Łącznie przebadanych zostało 200 żołnierzy, w tym 48 kobiet i 152 mężczyzn. Oprócz dwudziestu pięciu podstawowych pytań zawartych w ankiecie, do formularza ankiety dołączona została metryczka z pytaniami odnoszącymi się do badanych żołnierzy.

W badaniu wzięło udział 48 kobiet. Wśród nich 2 studiuje na pierwszym roku (4, 17%), 2 na drugim roku (4, 17%) i żadna z kobiet nie studiuje na trzecim roku. Czynnie uprawia sport 32 z nich (66, 67% całości). Zazwyczaj są to dyscypliny takie jak: lekka atletyka, pływanie, piłka siatkowa i sztuki walki.

W badaniu wzięło udział 152 mężczyzn. Spośród nich 8 jest studentami drugiego roku (5, 26%), i 3 trzeciego roku (1,97%). Aktywnie trenuje 128 żołnierzy (84, 21% całości). Do najczęściej uprawianych dyscyplin przez żołnierzy zaliczamy: lekką atletykę, piłkę nożną, pływanie, piłkę siatkową, sporty walki.

Analiza wyników

Tabela 1.

Podział dyscyplin sportowych. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Dyscypliny sportowe dzielimy na:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
męskie vs kobiece	32	66,67	16	33,33	104	68,42	48	31,58
zespołowe vs indywidualnie	48	100,00	0	0,00	139	91,45	13	8,55
olimpijskie vs nieolimpijskie	28	58,33	20	41,67	96	63,16	56	36,84
miejskie vs wiejskie	–	–	48	100,00	5	3,29	147	96,71
letnie vs zimowe	48	100,00	–	–	136	89,47	16	10,53
świeckie vs religijne	0	0,00	48	100,00	3	1,97	149	98,03

Źródło: opracowanie własne.

W odniesieniu do podziału dyscyplin sportowych większość odpowiedzi była poprawna. Wątpliwości dotyczyły podziału dyscyplin na olimpijskie i nieolimpijskie (58,33% kobiet) i (63,16 mężczyzn).

Tabela 2.

Podział sportowców. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Sportowców dzieli się oficjalnie na:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
zawodowych vs amatorów	48	100,00	–	–	144	94,74	8	5,26
białych vs kolorowych	–	–	48	100,00	–	–	152	100,00
olimpijczyków vs nie olimpijczyków	29	60,42	19	39,58	104	68,42	48	31,58
juniorów vs seniorów	32	66,67	16	33,33	128	84,21	24	15,79
wierzących vs niewierzących	–	–	48	100,00	–	–	152	100,00
wygranych vs przegranych	–	–	48	100,00	41	26,97	111	73,03

Źródło: opracowanie własne.

Przy podziale sportowców w grupie kobiet 100% wybrało podział na zawodowych i amatorów. Dużo wątpliwości sprawił podział sportowców ze względu na olimpijczyków i nie olimpijczyków, odpowiedź tę wybrało 60,42% oraz na juniorów i seniorów 66,67%. Wśród mężczyzn podobnie jak u kobiet najczęściej odpowiedzi odnosiło się do podziału sportowców na zawodowych i amatorów (94,74%) oraz na juniorów i seniorów (84,21%). Wątpliwości sprawił im podział sportowców na olimpijczyków i nie olimpijczyków (68,42) oraz ze względu na wygranych i przegranych (26,97%), kobiety odpowiadały poprawnie.

Tabela 3.

Rodzaje współzawodnictwa sportowego. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Współzawodnictwo sportowe to:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Mecze ligowe	48	100,00	–	–	152	100,00	–	–
Zawody sportowe	41	85,42	7	14,58	145	95,39	7	4,61
Mityngi sportowe	33	68,75	15	31,25	104	68,42	48	31,58
Mistrzostwa kraju	48	100,00	–	–	140	92,11	12	7,89
Mistrzostwa kontynentu	29	60,42	19	39,58	144	94,74	8	5,26
Mistrzostwa świata	48	100,00	–	–	152	100,00	–	–
Igrzyska olimpijskie	48	100,00	–	–	134	88,16	18	11,84
Gale sportów walki	40	83,33	8	16,67	136	89,47	16	10,53
Corrida	6	12,50	42	87,50	56	36,84	96	63,16
Zawody strażackie	16	33,33	32	66,67	120	78,95	32	21,05
Zawody modeli samolotowych	–	–	48	100,00	82	53,95	70	46,05
Zawody wędkarskie	26	54,17	22	45,83	112	73,68	40	26,32

Źródło: opracowanie własne.

Wśród zaproponowanych form aktywności ruchowej, wszyscy (kobiety i mężczyźni) wybrali mecze ligowe oraz mistrzostwa świata. Wśród kobiet 100% wybrało ponadto igrzyska olimpijskie. W opinii kobiet współzawodnictwo sportowe to także mityngi sportowe (68,75%), gale sportów walki (83,33%) i zawody sportowe (85,42%). Do współzawodnictwa sportowego mężczyźni oprócz wyżej wymienionych zawodów wyróżnili zawody sportowe (95,39%), mistrzostwa kontynentu (94,74%), gale sportów walki (89,47%) i inne. Do współzawodnictwa sportowego kobiety nie zaliczyły corridy.

Informacje o sporcie dostarczane są do grona odbiorców za pomocą środków masowego przekazu. Wszyscy biorący udział w ankiecie zarówno kobiety i mężczyźni o sporcie dowiadują się z Internetu. Znaczna grupa kobiet (85,42%) i mężczyzn (78,95%) słucha o sporcie w radiu i ogląda programy telewizyjne (75% kobiet i 96,05% mężczyzn). O sporcie rozmawia z kolegami i koleżankami 83,33% kobiet i 86,84% mężczyzn.

Tabela 5.

Rodzaje zawodów sportowych. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

W bieżącym roku brałem(am) udział w zawodach (jako zawodnik):	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Szkolnych	–	–	48	100,00	5	3,29	147	96,71
Miejskich	3	6,25	45	93,75	23	15,13	129	84,87
Okręgowych	1	2,08	47	97,92	16	10,53	136	89,47
Krajowych	–	–	48	100,00	–	–	152	100,00
Międzynarodowych	–	–	48	100,00	–	–	152	100,00

Źródło: opracowanie własne.

Wśród kobiet w ubiegłym roku w zawodach miejskich brało udział 6,25% a w zawodach na szczeblu okręgowym 2,08%. Wśród mężczyzn 15,13% uczestniczyło w zawodach miejskich i 10,53% z nich w okręgowych. Wśród badanych nikt nie brał udziału w zawodach krajowych i międzynarodowych.

Tabela 6.

Rodzaje oglądanych sportowych transmisji telewizyjnych. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Oglądam w telewizji:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Mecze piłki nożnej	35	72,92	13	27,08	128	84,21	24	15,79
Mecze koszykówki męskiej	3	6,25	45	93,75	54	35,53	98	64,47
Mecze koszykówki kobiecej	3	6,25	45	93,75	39	25,66	113	74,34
Mecze siatkówki męskiej	41	85,42	7	14,58	125	82,24	27	17,76
Mecze siatkówki kobiecej	26	54,17	22	45,83	86	56,58	66	43,42
Walki bokserskie	32	66,67	16	33,33	92	60,53	60	39,47
Skoki narciarskie	13	27,08	35	72,92	112	73,68	40	26,32
Wyścigi Formuły 1	–	–	48	100,00	48	31,58	104	68,42
Sporty walki (np. MMA, K1, UFC)	25	52,08	23	47,92	102	67,11	50	32,89
Mecze żużlowe	31	64,58	17	35,42	87	57,24	65	42,76

Źródło: opracowanie własne.

W obecnych czasach transmisje telewizyjne są jednym z głównych form przekazu wydarzeń sportowych. W grupie kobiet najczęściej oglądane w telewizji są mecze siatkówki męskiej (85,42%) oraz mecze piłki nożnej (72,92%). Chętnie

ogłądane przez kobiety są również walki bokserskie (66,67%) oraz mecze żużlowe (64,58%). Żadna z kobiet nie ogląda w telewizji wyścigów formuły 1. Największa liczba mężczyzn ogląda w telewizji mecze piłki nożnej (84,21%) i mecze siatkówki męskiej (82,24%). Mecze koszykówki kobiecej są najrzadziej oglądane przez mężczyzn (25,66%).

Tabela 7.

Przynależność klubową odzwierciedlają następujące atrybuty.
Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Klub sportowy ma:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Herb	48	100,00	–	–	140	92,11	12	7,89
Flagę	29	60,42	19	39,58	93	61,18	59	38,82
Hymn	37	77,08	11	22,92	96	63,16	56	36,84
Koszulki klubowe	48	100,00	–	–	152	100,00	–	–
Barwy klubowe	48	100,00	–	–	152	100,00	–	–
Pieczeń klubową	6	12,50	42	87,50	112	73,68	40	26,32

Źródło: opracowanie własne.

Wszyscy ankietowani w grupie kobiet i mężczyzn odpowiedzieli, że klub sportowy posiada koszulki klubowe oraz barwy klubowe. Również wszystkie kobiety zaznaczyły, że klub ma herb. Najmniej z kobiet opowiedziało się za pieczęcią klubową (12,50%) w przeciwieństwie do mężczyzn (73,68%).

Tabela 8.

Współzawodnictwo sportowe dotyczy. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Miasta współzawodniczą o sukcesy sportowe:	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Drużyn sportowych	46	95,83	2	4,17	147	96,71	5	3,29
Sportowców	43	89,58	5	10,42	131	86,18	21	13,82
W walce z lokalnym rywalem	38	79,17	10	20,83	104	68,42	48	31,58

Źródło: opracowanie własne.

W opinii respondentów sportowcy uczestniczą we wszystkich wymienionych formach.

Tabela 9.

Współzawodnictwo miast o organizację zawodów sportowych.
Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Miasta współzawodniczą o organizację prestiżowych zawodów sportowych:	Kobiety				Mężczyźni			
	Tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Krajowych	48	100,00	0	0,00	152	100,00	–	–
Kontynentu np. Europy	27	56,25	21	43,75	104	68,42	48	31,58
Świata	26	54,17	22	45,83	121	79,61	31	20,39

Źródło: opracowanie własne.

Wszyscy zarówno kobiety i mężczyźni wybrali, że najbardziej prestiżowym jest organizacja zawodów krajowych. Za organizacją zawodów kontynentalnych opowiedziało się 56,25% kobiet i 68,42% mężczyzn, a świata 54,17% kobiet i 79,61% mężczyzn.

Tabela 10.

Odpowiedzi kobiet dotyczące prestiżu przynieszonego przez sukcesy sportowe.

Sukcesy sportowe sportowca (drużyny sportowej) przynoszą prestiż (sławę, rozgłos):	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Sportowcowi	48	100,00	–	–	–	–	–	–
Jego trenerowi	32	66,67	12	25,00	3	6,25	1	2,08
Klubowi	45	93,75	3	6,25	–	–	–	–
Miejscowości urodzenia sportowca	21	43,75	19	39,58	3	6,25	5	10,42
Miejscowości zamieszkania sportowca	16	33,33	27	56,25	–	–	5	10,42
Państwu	28	58,33	20	41,67	–	–	–	–
Dyscyplinie sportowej	32	66,67	16	33,33	–	–	–	–
Reklamowanemu przez sportowca produktowi	24	50,00	13	27,08	11	22,92	–	–
Mass mediom, które transmitują zawody sportowe	15	31,25	2	4,17	31	64,58	–	–
Duchownym	–	–	–	–	0	0,00	48	100,00
Uczonym	–	–	–	–	0	0,00	48	100,00
Federacji (związkowi sportowemu)	–	–	14	29,17	25	52,08	9	18,75
Służbom porządkowym na stadionie	–	–	–	–	8	16,67	40	83,33

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 11.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące prestiżu przynieszonego przez sukcesy sportowe.

Sukcesy sportowe sportowca (drużyny sportowej) przynoszą prestiż (sławę, rozgłos):	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Sportowcowi	142	93,42	10	6,58	–	–	–	–
Jego trenerowi	59	38,82	85	55,92	6	3,95	2	1,32
Klubowi	128	84,21	16	10,53	1	0,66	7	4,61
Miejscowości urodzenia sportowca	24	15,79	104	68,42	24	15,79	–	–
Miejscowości zamieszkania sportowca	24	15,79	112	73,68	16	10,53	–	–
Państwu	117	76,97	29	19,08	3	1,97	3	1,97
Dyscyplinie sportowej	98	64,47	54	35,53	–	–	–	–
Reklamowanemu przez sportowca produktowi	32	21,05	96	63,16	19	12,50	5	3,29
Mass mediom, które transmitują zawody sportowe	32	21,05	43	28,29	72	47,37	5	3,29
Duchownym	6	3,95	9	5,92	65	42,76	72	47,37
Uczonym	5	3,29	19	12,50	76	50,00	52	34,21
Federacji (związkowi sportowemu)	29	19,08	51	33,55	56	36,84	16	10,53
Służbom porządkowym na stadionie	2	1,32	7	4,61	63	41,45	80	52,63

Źródło: opracowanie własne.

Prestiż i sława są nieodłącznym wynikiem sukcesów sportowca. Lecz nie tylko samego zawodnika dotyka rozgłos spowodowany jego osiągnięciami. Według kobiet sukcesy sportowe najczęściej przynoszą sławę samemu zawodnikowi (100%), klubowi (93,75%), a także trenerowi i dyscyplinie sportowej (66,67%). Zdaniem mężczyzn najczęściej prestiż sportowcy przynoszą samym sportowcom (93,42%), klubom (84,21%) oraz państwu (76,97%).

Tabela 12.

Odpowiedzi kobiet dotyczące sukcesu sportowca.

Co jest sukcesem sportowca?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Zwycięstwo nad konkurentem w jednych zawodach sportowych	24	50,00	19	39,58	5	10,42	-	-
Zdobycie mistrzostwa kraju	40	83,33	8	16,67	-	-	-	-
Zdobycie mistrzostwa kontynentu (np. Europy)	48	100,00	-	-	-	-	-	-
Pobicie własnego rekordu życiowego	40	83,33	5	10,42	3	6,25	-	-
Pobicie rekordu kraju, kontynentu, świata	41	85,42	7	14,58	-	-	-	-
Zdobycie mistrzostwa świata	48	100,00	-	-	-	-	-	-
Zdobycie mistrzostwa Olimpijskiego	48	100,00	-	-	-	-	-	-
Uczestnictwo w prestiżowych zawodach sportowych	21	43,75	24	50,00	3	6,25	-	-
Uznanie za najlepszego sportowca roku w kraju (np. W Polsce)	42	87,50	6	12,50	-	-	-	-
Uznanie za najlepszego sportowca roku na kontynencie	48	100,00	-	-	-	-	-	-
Uznanie za najlepszego sportowca roku na świecie	48	100,00	-	-	-	-	-	-
Uzyskanie nagrody fair play	24	50,00	8	16,67	16	33,33	-	-

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 13.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące sukcesu sportowca.

Co jest sukcesem sportowca?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Zwycięstwo nad konkurentem w jednych zawodach sportowych	112	73,68	32	21,05	2	1,32	6	3,95
Zdobycie mistrzostwa kraju	146	96,05	6	3,95	–	–	–	–
Zdobycie mistrzostwa kontynentu (np. Europy)	144	94,74	4	2,63	3	1,97	1	0,66
Pobicie własnego rekordu życiowego	136	89,47	16	10,53	–	–	–	–
Pobicie rekordu kraju, kontynentu, świata	150	98,68	2	1,32	–	–	–	–
Zdobycie mistrzostwa świata	148	97,37	4	2,63	–	–	–	–
Zdobycie mistrzostwa Olimpijskiego	144	94,74	6	3,95	2	1,32	–	–
Uczestnictwo w prestiżowych zawodach sportowych	64	42,11	80	52,63	5	3,29	3	1,97
Uznanie za najlepszego sportowca roku w kraju (np. W Polsce)	112	73,68	33	21,71	7	4,61	–	–
Uznanie za najlepszego sportowca roku na kontynencie	128	84,21	15	9,87	9	5,92	–	–
Uznanie za najlepszego sportowca roku na świecie	120	78,95	32	21,05	–	–	–	–
Uzyskanie nagrody fair play	61	40,13	68	44,74	23	15,13	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Zdaniem wszystkich ankietowanych kobiet sukcesem sportowca jest zdobycie mistrzostwa kontynentu, mistrzostwa kraju, mistrzostwa olimpijskiego, uznanie za najlepszego sportowca roku na kontynencie oraz na świecie. Znaczącym sukcesem ponadto w opinii kobiet jest pobicie rekordu kraju, kontynentu, świata (85,42%) i uznanie za najlepszego sportowca roku w kraju (87,50%). W opinii mężczyzn (98,68%) uznało pobicie rekordu kraju, kontynentu czy świata za największy sukces sportowca. Dużym sukcesem zdaniem mężczyzn jest zdobycie mistrzostwa świata (97,37%), kraju (96,05%), mistrzostwa kontynentu (94,74%), mistrzostwa olimpijskiego (94,74%)

Tabela 14.

Odpowiedzi kobiet dotyczące zjawisk tworzonych przez sportowców.

Co tworzą sportowcy?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Prestiż klubu	43	89,58	5	10,42	–	–	–	–
Prestiż miasta	8	16,67	40	83,33	–	–	–	–
Prestiż państwa	28	58,33	20	41,67	–	–	–	–
Prestiż dyscypliny	21	43,75	18	37,50	9	18,75	–	–
Wzór osobowy	8	16,67	15	31,25	25	52,08	–	–
Wspólnotę kibiców	20	41,67	5	10,42	19	39,58	4	8,33
Wzmacniają poczucie wartości swoich kibiców	6	12,50	27	56,25	15	31,25	–	–
Zaspakajają potrzebę kibiców na przeżywanie silnych emocji	26	54,17	8	16,67	14	29,17	–	–
Wzmacniają gotowość fanów do naśladowania ich zachowań	12	25,00	31	64,58	5	10,42	–	–
Motywuja innych sportowców do osiągnięcia sukcesów sportowych	16	33,33	28	58,33	4	8,33	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące zjawisk tworzonych przez sportowców.

Co tworzą sportowcy?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Prestiż klubu	112	73,68	40	26,32	–	–	–	–
Prestiż miasta	72	47,37	64	42,11	9	5,92	7	4,61
Prestiż państwa	96	63,16	48	31,58	7	4,61	1	0,66
Prestiż dyscypliny	77	50,66	72	47,37	3	1,97	–	–
Wzór osobowy	56	36,84	64	42,11	32	21,05	–	–
Wspólnotę kibiców	71	46,71	62	40,79	13	8,55	6	3,95
Wzmacniają poczucie wartości swoich kibiców	56	36,84	88	57,89	5	3,29	3	1,97
Zaspakajają potrzebę kibiców na przeżywanie silnych emocji	48	31,58	104	68,42	–	–	–	–
Wzmacniają gotowość fanów do naśladowania ich zachowań	29	19,08	115	75,66	8	5,26	–	–
Motywuja innych sportowców do osiągnięcia sukcesów sportowych	56	36,84	96	63,16	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Wśród kobiet większość twierdzi, że sportowcy tworzą prestiż klubu (89,58%), następnie prestiż państwa (58,33%) oraz zaspokajają potrzebę kibiców na przeżywanie silnych emocji (54,17%). Najmniej z nich opowiedziało się za wzmacnianiem poczucia wartości swoich kibiców 12,50%.

W grupie mężczyzn (73,68%) tak jak w przypadku kobiet wybrało prestiż klubu i prestiż państwa (63,16%). Najmniej z nich uważa, że sportowcy wzmacniają gotowość fanów do naśladowania ich zachowań (19,08%).

Tabela 16.

Odpowiedzi kobiet dotyczące czynników wpływających na osiągnięcie sukcesów przez sportowca.

Co wpływa na osiągnięcie sukcesów przez sportowca?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Wrodzone predyspozycje	44	91,67	4	8,33	–	–	–	–
Trener	36	75,00	12	25,00	–	–	–	–
Pomoc klubu sportowego	18	37,50	30	62,50	–	–	–	–
Wsparcie sponsora	9	18,75	25	52,08	14	29,17	–	–
Wsparcie rodziny	31	64,58	17	35,42	–	–	–	–
Korzystny zbieg okoliczności, np. nie ma wielu konkurentów wybitnych sportowców w danej dyscyplinie w danym czasie	6	12,50	42	87,50	–	–	–	–
Odporność sportowca na porażki	19	39,58	29	60,42	–	–	–	–
Organizacja treningów	28	58,33	20	41,67	–	–	–	–
Stosowanie właściwej diety	45	93,75	3	6,25	–	–	–	–
Opinia mass mediów o sportowcu	–	–	2	4,17	33	68,75	13	27,08
Potencjał komercyjny sportowca (łatwość przyciągania sponsorów)	–	–	–	–	43	89,58	5	10,42

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 17.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące czynników wpływających na osiągnięcie sukcesów przez sportowca.

Co wpływa na osiągnięcie sukcesów przez sportowca?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Wrodzone predyspozycje	123	80,92	26	17,11	3	1,97	–	–
Trener	81	53,29	64	42,11	7	4,61	–	–
Pomoc klubu sportowego	64	42,11	84	55,26	3	1,97	1	0,66
Wsparcie sponsora	103	67,76	47	30,92	2	1,32	–	–
Wsparcie rodziny	96	63,16	56	36,84	0	0,00	–	–
Korzystny zbieg okoliczności, np. nie ma wielu konkurentów wybitnych sportowców w danej dyscyplinie w danym czasie	23	15,13	116	76,32	13	8,55	–	–
Odporność sportowca na porażki	72	47,37	48	31,58	29	19,08	3	1,97
Organizacja treningów	64	42,11	88	57,89	–	–	–	–
Stosowanie właściwej diety	80	52,63	72	47,37	–	–	–	–
Opinia mass mediów o sportowcu	28	18,42	52	34,21	66	43,42	6	3,95
Potencjał komercyjny sportowca (łatwość przyciągania sponsorów)	24	15,79	79	51,97	45	29,61	4	2,63

Źródło: opracowanie własne.

Na osiągnięcie wyników przez sportowca wpływa wiele elementów. Według opinii kobiet najwięcej z nich uważa, że stosowanie diety (93,75%) oraz predyspozycje wrodzone (91,67%) mają znaczący wpływ na osiągnięcie sukcesów przez zawodnika a 75% kobiet odpowiedziało, że do osiągniętych wyników przyczynia się trener. Żadna z kobiet nie wymieniła wpływu opinii mass mediów o sportowcu oraz potencjału komercyjnego sportowca. Zdaniem mężczyzn są to predyspozycje wrodzone zawodnika (80,92%) najmniejszy ich zdaniem na sukces sportowy ma opinia mass mediów o sportowcu (18,42%).

Tabela 18.

Odpowiedzi kobiet dotyczące negatywnych skutków uprawiania sportu.

Jakie są negatywne skutki uprawiania sportu?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nieunormowany czas pracy	10	20,83	3	6,25	35	72,92	–	–
Stres wywołany stałym spótzawodnictwem o sukces	13	27,08	30	62,50	5	10,42	–	–
Kontuzje	42	87,50	6	12,50	0	0,00	–	–
Stała kontrola zachowań sportowca przez mass media	11	22,92	18	37,50	16	33,33	3	6,25
Ograniczony czas na życie prywatne	17	35,42	27	56,25	4	8,33	–	–
Ograniczenie swobód obywatelskich i prywatności ze względu na kontrole antydopingowe	–	–	7	14,58	38	79,17	3	6,25
Konieczność podporządkowania się wymaganiom trenera i klubu	15	31,25	24	50,00	9	18,75	–	–
Krótki okres (kilkuletni) zdolności sportowca do odnoszenia sukcesów i podtrzymywania formy na najwyższym poziomie	8	16,67	13	27,08	21	43,75	6	12,50
Umacnianie negatywnej postawy swoich kibiców wobec kibiców innych klubów, zawodników, drużyn	–	–	12	25,00	35	72,92	1	2,08
Problemy z wyborem nowej drogi życiowej po zakończeniu kariery	3	6,25	14	29,17	31	64,58	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 19.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące negatywnych skutków uprawiania sportu.

Jakie są negatywne skutki uprawiania sportu?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nieunormowany czas pracy	40	26,32	83	54,61	21	13,82	8	5,26
Stres wywołany stałym współzawodnictwem o sukces	7	4,61	118	77,63	27	17,76	–	–
Kontuzje	96	63,16	56	36,84	–	–	–	–
Stała kontrola zachowań sportowca przez mass media	35	23,03	103	67,76	14	9,21	–	–
Ograniczony czas na życie prywatne	41	26,97	96	63,16	15	9,87	–	–
Ograniczenie swobód obywatelskich i prywatności ze względu na kontrole antydopingowe	18	11,84	64	42,11	64	42,11	6	3,95
Konieczność podporządkowania się wymaganiom trenera i klubu	57	37,50	75	49,34	20	13,16	–	–
Krótki okres (kilkuletni) zdolności sportowca do odnoszenia sukcesów i podtrzymywania formy na najwyższym poziomie	9	5,92	96	63,16	37	24,34	10	6,58
Umacnianie negatywnej postawy swoich kibiców wobec kibiców innych klubów, zawodników, drużyn	16	10,53	48	31,58	80	52,63	8	5,26
Problemy z wyborem nowej drogi życiowej po zakończeniu kariery	26	17,11	49	32,24	66	43,42	11	7,24

Źródło: opracowanie własne.

Branie czynnego udziału w sporcie może mieć i negatywne skutki. Największa ilość kobiet odpowiedziała że negatywnymi następstwami uprawiania sportu są kontuzje (87,50%) a żadna z kobiet nie wymieniła ograniczenia swobód obywatelskich i prywatności ze względu na kontrole antydopingowe oraz umacniania negatywnej postawy swoich kibiców wobec kibiców innych klubów, zawodników czy drużyn. Mężczyźni podobnie jak i kobiety za niekorzystne skutki uprawiania sportu uznali: kontuzje (63,16%), brak czasu dla siebie (26,97%). Najmniej z mężczyzn wymieniło stres wywołany stałym współzawodnictwem o sukces (4,61%) oraz krótki okres zdolności sportowca do odnoszenia sukcesów i podtrzymywania formy na najwyższym poziomie (5,92%).

Tabela 20.

Odpowiedzi kobiet dotyczące sposobów utrwalania pamięci o sportowcach.

Jak utrwalać pamięć o sportowcach?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nadawać honorowe obywatelstwo miasta	6	12,50	8	16,67	24	50,00	10	20,83
Nadawać ich imiona ulicom, placom, skwerom	3	6,25	16	33,33	22	45,83	7	14,58
Nadawać ich imiona halom sportowym, stadionom	17	35,42	23	47,92	8	16,67	–	–
Nadawać ich imiona szkołom	5	10,42	31	64,58	12	25,00	–	–
Organizować imprezy sportowe ku ich czci	19	39,58	26	54,17	3	6,25	–	–
Stawiać pomniki	–	–	4	8,33	23	47,92	21	43,75
Emitować monety z ich wizerunkiem	–	–	–	–	6	12,50	42	87,50
Umieszczać informacje o nich w podręcznikach szkolnych	6	12,50	25	52,08	17	35,42	–	–
Fundować stypendia ich imienia dla młodych sportowców	8	16,67	39	81,25	1	2,08	–	–
Wydawać naukowe biografie wybitnych sportowców	11	22,92	32	66,67	5	10,42	–	–
Tworzyć filmy osnute na biografii sportowca	26	54,17	13	27,08	9	18,75	–	–
Tworzyć gry komputerowe z udziałem postaci ich wyobrażających	14	29,17	25	52,08	7	14,58	2	4,17

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 21.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące sposobów utrwalania pamięci o sportowcach

Jak utrwalac pamięć o sportowcach?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nadawać honorowe obywatelstwo miasta	48	31,58	34	22,37	68	44,74	2	1,32
Nadawać ich imiona ulicom, placom, skwerom	53	34,87	68	44,74	22	14,47	9	5,92
Nadawać ich imiona halom sportowym, stadionom	64	42,11	64	42,11	24	15,79	–	–
Nadawać ich imiona szkołom	23	15,13	51	33,55	67	44,08	11	7,24
Organizować imprezy sportowe ku ich czci	89	58,55	58	38,16	5	3,29	–	–
Stawiać pomniki	13	8,55	64	42,11	75	49,34	–	–
Emitować monety z ich wizerunkiem	25	16,45	78	51,32	27	17,76	22	14,47
Umieszczać informacje o nich w podręcznikach szkolnych	39	25,66	96	63,16	17	11,18	–	–
Fundować stypendia ich imienia dla młodych sportowców	61	40,13	80	52,63	6	3,95	5	3,29
Wydawać naukowe biografie wybitnych sportowców	46	30,26	103	67,76	3	1,97	–	–
Tworzyć filmy osnute na biografii sportowca	32	21,05	105	69,08	12	7,89	3	1,97
Tworzyć gry komputerowe z udziałem postaci ich wyobrażających	38	25,00	66	43,42	46	30,26	2	1,32

Źródło: opracowanie własne.

Zawodników i ich osiągnięcia należy darzyć należyty szacunkiem i starać się utrwalac o nich pamięć, aby ich sukcesy były doceniane przez młodsze pokolenia. Istnieje wiele sposobów na uhonorowanie wybitnych sportowców. Kobiety uznały, iż utrwalac pamięć o sportowcach należy poprzez tworzenie filmów osnutych na biografii sportowca (54,17%), a mężczyźni, że przez organizację imprez sportowych ku ich czci (58,55%).

Tabela 22.

Odpowiedzi kobiet dotyczące tworzenia dobrej opinii o Polsce w krajach Europy.

Kto tworzy dobra opinie o Polsce w krajach Europy?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Politycy (np. euro posłowie)	–	–	2	4,17	24	50,00	22	45,83
Sportowcy	32	66,67	16	33,33	–	–	–	–
Uczni	14	29,17	34	70,83	–	–	–	–
Pisarze, poeci	8	16,67	40	83,33	–	–	–	–
Kompozytorzy muzyki poważnej	12	25,00	30	62,50	3	6,25	3	6,25
Wykonawcy piosenek, np. na Eurowizji	8	16,67	4	8,33	31	64,58	5	10,42
Polacy podejmujący prace w różnych krajach Europy	–	–	9	18,75	7	14,58	32	66,67
Biznesmeni	–	–	5	10,42	29	60,42	14	29,17
Duchowni	–	–	3	6,25	4	8,33	41	85,42
Reżyserzy filmowi	42	87,50	6	12,50	–	–	–	–
Twórcy gier komputerowych	2	4,17	7	14,58	39	81,25	–	–
Aktorzy	45	93,75	3	6,25	–	–	–	–
Modelki	18	37,50	24	50,00	3	6,25	3	6,25

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 23.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące tworzenia dobrej opinii o Polsce w krajach Europy.

Kto tworzy dobra opinie o Polsce w krajach Europy?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Politycy (np. euro posłowie)	22	14,47	5	3,29	84	55,26	41	26,97
Sportowcy	108	71,05	44	28,95	–	–	–	–
Uczni	80	52,63	72	47,37	–	–	–	–
Pisarze, poeci	58	38,16	85	55,92	3	1,97	6	3,95
Kompozytorzy muzyki poważnej	41	26,97	108	71,05	3	1,97	–	–
Wykonawcy piosenek, np. na Eurowizji	12	7,89	86	56,58	33	21,71	21	13,82
Polacy podejmujący prace w różnych krajach Europy	6	3,95	48	31,58	72	47,37	26	17,11
Biznesmeni	–	–	93	61,18	59	38,82	–	–
Duchowni	–	–	3	1,97	123	80,92	26	17,11
Reżyserzy filmowi	2	1,32	114	75,00	36	23,68	–	–
Twórcy gier komputerowych	35	23,03	81	53,29	36	23,68	–	–
Aktorzy	16	10,53	86	56,58	50	32,89	–	–
Modelki	65	42,76	33	21,71	54	35,53	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Według kobiet dobrą opinię o Polsce tworzą aktorzy (93,75%) a następnie reżyserzy filmowi (87,50%) oraz sportowcy (66,67%). Żadnego pozytywnego poparcia u kobiet nie otrzymali politycy, Polacy podejmujący pracę zawodową w różnych krajach Europy, biznesmeni oraz duchowni. W grupie mężczyzn dobrą opinię o Polsce tworzą sportowcy (71,05%), uczeni (52,63%) oraz modelki (42,76%). Nikt z mężczyzn tak jak u kobiet nie wymienił biznesmenów oraz duchownych.

Tabela 24.

Odpowiedzi kobiet dotyczące działań za które cenią sportowców.

Sportowców cenią za:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Osiągnięcia sportowe	43	89,58	5	10,42	–	–	–	–
Rekordy sportowe	37	77,08	11	22,92	–	–	–	–
Własny styl w rywalizacji sportowej	3	6,25	3	6,25	35	72,92	7	14,58
Regularne uczęszczanie na treningi	28	58,33	15	31,25	5	10,42	–	–
Umiejętność współpracy w zawodach drużynowych	–	–	46	95,83	–	–	2	4,17
Postawę fair play w rywalizacji sportowej	33	68,75	14	29,17	–	–	1	2,08
Pomoc młodszym sportowcom	9	18,75	28	58,33	7	14,58	4	8,33
Działalność charytatywną	21	43,75	14	29,17	6	12,50	7	14,58

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 25.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące działań za które cenią sportowców.

Sportowców cenią za:	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Osiągnięcia sportowe	141	92,76	11	7,24	–	–	–	–
Rekordy sportowe	119	78,29	33	21,71	–	–	–	–
Własny styl w rywalizacji sportowej	56	36,84	82	53,95	14	9,21	–	–
Regularne uczęszczanie na treningi	95	62,50	50	32,89	7	4,61	–	–
Umiejętność współpracy w zawodach drużynowych	58	38,16	92	60,53	2	1,32	–	–
Postawę fair play w rywalizacji sportowej	114	75,00	35	23,03	3	1,97	–	–
Pomoc młodszym sportowcom	72	47,37	78	51,32	1	0,66	1	0,66
Działalność charytatywną	45	29,61	102	67,11	2	1,32	3	1,97

Źródło: opracowanie własne.

W obydwu grupach ankietowanych 89,58% kobiet i 92,76% mężczyzn ceni sportowców za osiągnięcia sportowe, 77,08% kobiet i 78,29% z mężczyzn za rekordy sportowe oraz 68,75% kobiet i 75% mężczyzn za postawę fair play w rywalizacji sportowej. Wśród kobiet własny styl w rywalizacji sportowej wymieniło 6,25% a za umiejętnością współpracy w zawodach drużynowych nie opowiedziała się żadna z kobiet. Mężczyźni najmniej cenią sportowców za ich działalność charytatywną (29,61%).

Tabela 26.

Odpowiedzi kobiet dotyczące warunków mających wpływ na zostanie przez sportowca mistrzem świata.

Mistrzem świata może zostać sportowiec niezależnie od tego:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Jakiej jest rasy	48	100,00	–	–	–	–	–	–
Jakiej jest narodowości	46	95,83	2	4,17	–	–	–	–
Jakiego jest wyznania	48	100,00	–	–	–	–	–	–
Jakie ma wykształcenie	46	95,83	2	4,17	–	–	–	–
Gdzie się urodził	41	85,42	7	14,58	–	–	–	–
Zamożności rodziców	45	93,75	3	6,25	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 27.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące warunków mających wpływ na zostanie przez sportowca mistrzem świata.

Mistrzem świata może zostać sportowiec niezależnie od tego:	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Jakiej jest rasy	145	95,39	3	1,97	4	2,63	–	–
Jakiej jest narodowości	150	98,68	–	–	2	1,32	–	–
Jakiego jest wyznania	149	98,03	2	1,32	1	0,66	–	–
Jakie ma wykształcenie	148	97,37	2	1,32	2	1,32	–	–
Gdzie się urodził	148	97,37	–	–	4	2,63	–	–
Zamożności rodziców	137	90,13	7	4,61	8	5,26	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Wśród kobiet każda z nich uważa, że mistrzem świata może zostać sportowiec niezależnie jakiej jest rasy i jakiego jest wyznania. Najmniej z nich wybrała miejsce urodzenia sportowca (85,42%). Według mężczyzn zdecydowana większość uważa, że sportowcem może zostać każdy niezależnie od tego jakiej jest narodowości (98,68%), jakiego jest wyznania (98,03%), jakie ma wykształcenie i gdzie się urodził (97,37%), jakiej jest rasy (95,39%) oraz zamożności rodziców (90,13%).

Tabela 28.

Współczesne społeczeństwa rywalizują o: odpowiedzi kobiet.

Współczesne społeczeństwa współzawodniczą o:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Organizację mistrzostw świata	39	81,25	4	8,33	5	10,42	–	–
Organizację igrzysk olimpijskich	5	10,42	11	22,92	32	66,67	–	–
Organizację wystaw EXPO	–	–	4	8,33	37	77,08	7	14,58
Lokalizację miejsc kultu religijnego	–	–	–	–	3	6,25	45	93,75
Lokalizację fabryk samochodów	–	–	35	72,92	12	25,00	1	2,08

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 29.

Współczesne społeczeństwa rywalizują o: Odpowiedzi mężczyzn

Współczesne społeczeństwa współzawodniczą o:	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Organizację mistrzostw świata	99	65,13	50	32,89	3	1,97	–	–
Organizację igrzysk olimpijskich	93	61,18	44	28,95	15	9,87	–	–
Organizację wystaw EXPO	56	36,84	83	54,61	4	2,63	9	5,92
Lokalizację miejsc kultu religijnego	12	7,89	2	1,32	84	55,26	54	35,53
Lokalizację fabryk samochodów	72	47,37	12	7,89	62	40,79	6	3,95

Źródło: opracowanie własne.

We współczesnym świecie rywalizacji i pogoni za pieniądzem, zdaniem ankietowanych kobiet, obecne społeczeństwo współzawodniczy o organizację mistrzostw świata. Za organizacją wystaw EXPO, lokalizację miejsc kultu religijnego oraz lokalizacją fabryk samochodów nie opowiedziała się żadna z badanych kobiet. W opinii mężczyzn jest to organizacja mistrzostw świata (65,13%) i organizacja igrzysk olimpijskich (61,18%). Najmniejsza grupa badanych mężczyzn wybrała lokalizację miejsc kultu religijnego (7,89%).

Tabela 30.

Odpowiedzi kobiet dotyczące działań wyróżniających współczesne społeczeństwa.

Współczesne społeczeństwa wyróżniają:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Osiągnięcia naukowe	58	38,16	90	59,21	4	2,63	–	–
Poziom życia mieszkańców	80	52,63	58	38,16	14	9,21	–	–
Sukcesy sportowe	101	66,45	51	33,55	–	–	–	–
Dzieła kultury: muzyczne, literatury, filmu itp..	35	23,03	106	69,74	11	7,24	–	–
Atrakcyjność turystyczna	79	51,97	54	35,53	19	12,50	–	–
Osiągnięcia kosmiczne	23	15,13	64	42,11	64	42,11	1	0,66
Ochrona przyrody	12	7,89	84	55,26	56	36,84	–	–
Budowa pomników	2	1,32	33	21,71	99	65,13	18	11,84
Liczba kibiców sportowych na meczach	7	4,61	95	62,50	49	32,24	1	0,66
Poziom produkcji rolnej	13	8,55	75	49,34	64	42,11	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 31.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące działań wyróżniających współczesne społeczeństwa.

Współczesne społeczeństwa wyróżniają:	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Osiągnięcia naukowe	6	12,50	34	70,83	8	16,67	–	–
Poziom życia mieszkańców	–	–	42	87,50	6	12,50	–	–
Sukcesy sportowe	38	79,17	3	6,25	7	14,58	–	–
Dzieła kultury: muzyczne, literatury, filmu itp..	18	37,50	29	60,42	1	2,08	–	–
Atrakcyjność turystyczna	32	66,67	14	29,17	2	4,17	–	–
Osiągnięcia kosmiczne	2	4,17	4	8,33	42	87,50	–	–
Ochrona przyrody	–	–	4	8,33	36	75,00	8	16,67
Budowa pomników	–	–	–	–	48	100,00	–	–
Liczba kibiców sportowych na meczach	6	12,50	8	16,67	34	70,83	–	–
Poziom produkcji rolnej	–	–	7	14,58	41	85,42	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Według opinii badanych kobiet współczesne społeczeństwa wyróżniają sukcesy sportowe (79,17%) oraz atrakcyjność turystyczna (66,67%). Żadna z kobiet jednoznacznie na „tak” nie wymieniła poziomu życia mieszkańców, ochrony przy-

rody, budowy pomników oraz poziomu produkcji rolnej. Mężczyźni (66,45%) uważają, że społeczeństwo charakteryzują sukcesy sportowe, następnie poziom życia mieszkańców (52,63%) i atrakcyjność turystyczną (51,97%). Najmniej z nich opowiedziało się za budową pomników (1,32%).

Tabela 32.

Odpowiedzi kobiet dotyczące instytucji które powinien finansować samorząd terytorialny.

Samorząd terytorialny (np. rada miasta) powinien finansować:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Szkoły	38	79,17	9	18,75	1	2,08	–	–
Przedszkola	12	25,00	35	72,92	1	2,08	–	–
Instytucje kultury (teatr, filharmonię)	4	8,33	–	–	44	91,67	–	–
Kluby sportowe (drużyny sportowe)	18	37,50	3	6,25	27	56,25	–	–
Autobusową komunikację miejską	11	22,92	25	52,08	12	25,00	–	–
Budowę stadionów, hal sportowych	5	10,42	43	89,58	–	–	–	–
Utrzymanie stadionów, hal sportowych	–	–	26	54,17	21	43,75	1	2,08
Szkolenie młodzieży w klubach sportowych	25	52,08	19	39,58	4	8,33	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 33.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące instytucji które powinien finansować samorząd terytorialny.

Samorząd terytorialny (np. rada miasta) powinien finansować:	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Szkoły	145	95,39	7	4,61	–	–	–	–
Przedszkola	132	86,84	18	11,84	2	1,32	–	–
Instytucje kultury (teatr, filharmonię)	72	47,37	72	47,37	7	4,61	1	0,66
Kluby sportowe (drużyny sportowe)	129	84,87	18	11,84	5	3,29	–	–
Autobusową komunikację miejską	87	57,24	56	36,84	3	1,97	6	3,95
Budowę stadionów, hal sportowych	83	54,61	55	36,18	1	0,66	13	8,55
Utrzymanie stadionów, hal sportowych	58	38,16	75	49,34	18	11,84	1	0,66
Szkolenie młodzieży w klubach sportowych	64	42,11	73	48,03	15	9,87	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Zdaniem kobiet (79,17%) samorząd terytorialny powinien finansować szkoły oraz szkolenia młodzieży w klubach sportowych (52,08%). Według ich opinii sa-

morząd terytorialny nie powinien finansować i utrzymywać stadionów i hal sportowych. Natomiast (95,39%) mężczyzn uważa, że samorząd terytorialny powinien finansować szkoły, przedszkola (86,84%) i kluby sportowe (84,87%).

Tabela 34.

Samorząd terytorialny powinien fundować stypendia w: Odpowiedzi kobiet

Samorząd terytorialny (np. rada miasta) powinien fundować stypendia uczniom zdolnym (wyróżniającym się) w :	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Matematyce	40	83,33	7	14,58	1	2,08	–	–
Biologii	44	91,67	2	4,17	2	4,17	–	–
Chemii	43	89,58	2	4,17	3	6,25	–	–
Muzyce	26	54,17	18	37,50	2	4,17	2	4,17
Malarstwie	7	14,58	39	81,25	1	2,08	1	2,08
Języku polskim	4	8,33	44	91,67	–	–	–	–
Historii	8	16,67	38	79,17	2	4,17	–	–
Wyróżniającym się osiągnięciami sportowymi	42	87,50	6	12,50	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 35.

Samorząd terytorialny powinien fundować stypendia w: Odpowiedzi mężczyzn

Samorząd terytorialny (np. rada miasta) powinien fundować stypendia uczniom zdolnym (wyróżniającym się) w :	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Matematyce	103	67,76	38	25,00	11	7,24	–	–
Biologii	102	67,11	49	32,24	1	0,66	–	–
Chemii	104	68,42	40	26,32	7	4,61	1	0,66
Muzyce	99	65,13	46	30,26	3	1,97	4	2,63
Malarstwie	107	70,39	27	17,76	18	11,84	–	–
Języku polskim	94	61,84	52	34,21	4	2,63	2	1,32
Historii	102	67,11	43	28,29	7	4,61	–	–
Wyróżniającym się osiągnięciami sportowymi	135	88,82	8	5,26	9	5,92	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Spośród badanych kobiet (91,67%) uważa, że samorząd terytorialny powinien fundować stypendia uczniom wyróżniającym się w biologii, chemii (89,58%), osiągnięciach sportowych (87,50%) oraz matematyce (83,33%). Mało z nich uważa za słuszne finansować malarstwo (14,58%) oraz język polski (8,33%). Mężczyźni uwa-

żają, że samorząd powinien finansować osiągnięcia sportowców (88,82%) i najwybitniejszych uczniów z zakresu chemii, matematyki i biologii.

Tabela 36.

Rodzaje widowisk kulturowych. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Widowisko sportowe najbardziej podobne jest do:	Kobiety		Mężczyźni	
	tak	%	tak	%
Wiecu politycznego	2	4,17	18	11,84
Koncertu solisty, zespołu	42	87,50	122	80,26
Uroczystości religijnej	1	2,08	13	8,55
Teleturnieju	–	–	39	25,66
Reality show (np. Big Brother)	18	37,50	51	33,55
Talent show (np. X-Factor)	36	75,00	64	42,11
Inscenizacji historycznych bitew	8	16,67	79	51,97
Sztuki teatralnej	–	–	9	5,92
Pokazu służ ratowniczych	5	10,42	43	28,29
Pokazu sztucznych ogni	24	50,00	15	9,87
Kabaretonu	2	4,17	3	1,97
Konkursu piękności (np. Miss Universe)	6	12,50	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Opisać widowisko sportowe można poprzez wskazanie jego podobieństwa do innych wydarzeń kulturowych. Większość kobiet uważa, że spośród zaproponowanych odpowiedzi do widowiska sportowego najbardziej podobne są: koncert solisty/zespołu (87,50%) oraz programy typu talent show (75%). Podobną opinię prezentują mężczyźni. Sportowe widowisko porównują do koncertu (80,26%), inscenizacji bitew historycznych (51,97%) oraz talent show (42,11%).

Tabela 37.

Rodzaje gości weselnych z różnych środowisk społecznych. Odpowiedzi kobiet i mężczyzn.

Był(a)bym zaszczycony, gdyby na moim ślubie gościem był(a) wybitny(a):	Kobiety				Mężczyźni			
	tak	%	nie	%	tak	%	nie	%
Polityk	1	2,08	47	97,92	9	5,92	143	94,08
Piosenkarz (piosenkarka)	21	43,75	27	56,25	63	41,45	89	58,55
Sportowiec	38	79,17	10	20,83	126	82,89	26	17,11
Uczony	–	–	48	100,00	56	36,84	96	63,16
Duchowny	2	4,17	46	95,83	35	23,03	117	76,97
Aktor	43	89,58	5	10,42	57	37,50	95	62,50
Modelka	32	66,67	16	33,33	52	34,21	100	65,79

Źródło: opracowanie własne.

Badane kobiety byłyby zdecydowanie zaszczyczone gdyby na ich ślubie gościł wybitny aktor (89,58%), sportowiec (79,17%) oraz modelka (66,67%), a niechciany- mi gośćmi byłiby uczeni (100%), politycy (97,92%) i duchowni (95,83%). Mężczyźni najchętniej gościliby wybitnego sportowca (82,89%). Tak jak koleżanki nie chcieli- by gościć na swoim ślubie polityków (94,08%) i duchownych (76,97%).

Tabela 38.

Odpowiedzi kobiet dotyczące stwierdzeń z pytania 25.

W jakim stopniu zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami?	Kobiety							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Chciał(a)bym zaprzyjaźnić się z wybitnym sportowcem Polakiem/Polką	39	81,25	5	10,42	4	8,33	–	–
Chciał(a)bym zaprzyjaźnić się z wybitnym sportowcem obojętnie jaki kraj reprezentuje	33	68,75	9	18,75	6	12,50	–	–
Chciał(a)bym uzyskać autografy wybitnego sportowca	26	54,17	17	35,42	5	10,42	–	–
W sporcie sportowiec z małego biednego kraju może pokonać sportowca z dużego, zamożnego kraju	30	62,50	18	37,50	–	–	–	–
Sportowiec z małego biednego kraju może zostać mistrzem świata	40	83,33	5	10,42	3	6,25	–	–
Mass media kształtują pozytywną opinię o roli sportu w historii współczesnych społeczeństw	3	6,25	12	25,00	33	68,75	–	–
Widowiska sportowe (turnieje, mecze itp.) kształtują typ kibica (widza) obserwatora cudzej aktywności fizycznej, cudzych sukcesów albo porażek, a nie typ człowieka dbającego o kondycję fizyczną	8	16,67	38	79,17	2	4,17	–	–

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 39.

Odpowiedzi mężczyzn dotyczące stwierdzeń z pytania 25.

W jakim stopniu zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami?	Mężczyźni							
	zdecydowanie tak		raczej tak		raczej nie		zdecydowanie nie	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Chciał(a)bym zaprzyjaźnić się z wybitnym sportowcem Polakiem/Polką	125	82,24	21	13,82	6	3,95	–	–
Chciał(a)bym zaprzyjaźnić się z wybitnym sportowcem obojętnie jaki kraj reprezentuje	72	47,37	63	41,45	17	11,18	–	–
Chciał(a)bym uzyskać autografy wybitnego sportowca	43	28,29	103	67,76	5	3,29	1	0,66
W sporcie sportowiec z małego biednego kraju może pokonać sportowca z dużego, zamożnego kraju	119	78,29	24	15,79	7	4,61	2	1,32
Sportowiec z małego biednego kraju może zostać mistrzem świata	136	89,47	16	10,53	–	–	–	–
Mass media kształtują pozytywną opinię o roli sportu w historii współczesnych społeczeństw	43	28,29	87	57,24	22	14,47	–	–
Widowiska sportowe (turnieje, mecze itp.) kształtują typ kibica (widza) obserwatora cudzej aktywności fizycznej, cudzych sukcesów albo porażek, a nie typ człowieka dbającego o kondycję fizyczną	16	10,53	110	72,37	26	17,11	–	–

Źródło: opracowanie własne.

W odpowiedzi na ostatnie pytanie 83,33% kobiet i 89,47% mężczyzn uważa, że sportowiec z małego biednego kraju może zostać mistrzem świata, 81,25% kobiet i 82,24% mężczyzn twierdzi, że chcieliby się zaprzyjaźnić z wybitnym sportowcem. Grupa kobiet (68,75%) również chętnie zaprzyjaźni się z wybitnym sportowcem obojętnie z jakiego kraju. Najmniejsza liczba kobiet (6,25%) zgadza się ze stwierdzeniem, że mass media kształtują pozytywną opinię o roli sportu w historii współczesnych społeczeństw. Mężczyźni (78,29%) uważają, że sportowiec z małego biednego kraju może pokonać sportowca z dużego, zamożnego kraju. W ich grupie najmniejsza ilość opowiedziała się za stwierdzeniem, że widowiska sportowe kształtują typ kibica, obserwatora cudzej aktywności fizycznej, cudzych sukcesów albo porażek, a nie typ człowieka dbającego o kondycję fizyczną (10,53%).

Dyskusja i uwagi końcowe

Sport należy obecnie do jednego z ważniejszych elementów kultury masowej. Dzięki swojej różnorodności form, wykorzystywany zostaje do wielu celów i pełni wiele istotnych funkcji w społeczeństwie. Stanowi nie tylko dobry sposób na utrzymaniu ciała w zdrowiu i dobrej kondycji, ale również pomocny jest przy formowaniu osobowości, spełnia rolę integracyjno-społeczną, zaspokaja potrzeby rekreacji i wypoczynku, a także jest narzędziem gospodarki oraz zawodem dla wielu ludzi na świecie. Ze względu na różnorodny rodzaj aktywności, sport podejmują osoby w każdym wieku bez względu na płeć, różnorodność ras, poziom kształcenia, odmienną przynależność społeczną oraz zróżnicowaną sprawność fizyczną.

Aktywność zawodników charakteryzuje się własnymi osobliwościami. Sportowiec, który przegrywa podczas jednych zawodów, ma możliwość próbowania zwyciężyć w innych zawodach o odmiennych nawet wyższej randze. Wygrana w tego typu zawodach nie wyklucza przegranej w rozgrywkach na niższym szczeblu. Rankingi sportowców mogą całkowicie ulegać zmianie w następnych latach. W sporcie nie istnieją stałe pozycje, są natomiast próby utrzymania wysokich lokat oraz zachowania przewagi nad konkurentami.

Rozróżnienie dyscyplin sportowych na kobiece i męskie, podział na kategorie wagowe, czy też podziały określane przez igrzyska olimpijskie i paraolimpijskie dają jednakowe szanse zawodnikom o odmiennych możliwościach na uzyskanie sukcesów. Owe sukcesy osiągnęte zostają przez sportowców wywodzących się z odmiennych warstw społecznych.

Osiągnięty przez sportowca sukces niezależny jest od różnych układów. Często bywa, że sportowe sukcesy zawodników przypisuje się trenerom i zespołom osób biorących udział w przygotowaniu zawodów i rozgrywek. Jednakże to zawodnik dzięki swoim działaniom charakterowi, predyspozycjom oraz ciężkiej pracy podczas treningów wyznacza swój sukces bądź porażkę.

Analizując przeprowadzone wyniki można stwierdzić, że badani żołnierze w większości preferują stanowiska powszechnie akceptowane przez nasze społeczeństwo. W ujęciu socjologicznym istotne wydają się następujące stwierdzenia:

1. Wiedza żołnierzy na temat podstawowych wiadomości o sporcie dotyczących, podziału dyscyplin sportowych, współzawodnictwa i sportowców jest na dobrym poziomie. Ankietowani w większości wybierali poprawne odpowiedzi. Wątpliwości sprawił im podział dyscyplin na olimpijskie i nieolimpijskie oraz podział sportowców ze względu na olimpijczyków i nie olimpijczyków, a także zaliczenie corridy i zawodów modeli samolotowych do współzawodnictwa sportowego.
2. O sporcie żołnierze dowiadują się głównie z Internetu, radia, programów telewizyjnych oraz rozmów ze znajomymi. Do najchętniej oglądanych dyscyplin spor-

towych kobiety zaliczyły mecze piłki siatkowej mężczyzn, mecze piłki nożnej, walki bokserskie oraz mecze żużlowe, a mężczyźni oglądali najchętniej mecze piłki nożnej, mecze piłki siatkowej mężczyzn, skoki narciarskie oraz sporty walki. Sukcesem sportowców dla żołnierzy jest zdobycie mistrzowskich tytułów w zawodach o randze krajowej, kontynentalnej, światowej czy olimpijskiej. Zdecydowana większość żołnierzy do sukcesów zaliczyła też uznanie za najlepszego sportowca roku na kontynencie i świecie.

Kobiety za sukces sportowca uważają wrodzone predyspozycje, stosowanie właściwej diety oraz odpowiedni trener, a zdaniem mężczyzn, także wrodzone predyspozycje oraz wsparcie sponsora i rodziny. Niemal każdy z respondentów stwierdza, że rasa, narodowość, wyznanie czy jakiego jest wykształcenia, nie przeszkadza w osiągnięciu mistrzostwa sportowego.

Mężczyźni i kobiety są zdania, że sportowcy przynoszą prestiż sobie, klubowi, państwu oraz konkretnej dyscyplinie.

3. Żołnierze cenią sportowców za ich osiągnięcia i rekordy sportowe, postawę fair play oraz systematyczne treningi.

Zdaniem kobiet i mężczyzn należy utrzymywać pamięć o sportowcach organizując imprezy sportowe ku ich czci, ponadto według kobiet powinniśmy tworzyć filmy osnute na biografii sportowca, a mężczyźni opowiadają się za fundowaniem stypendiów ich imienia dla młodych sportowców.

4. Dobrą opinię o Polsce zdaniem kobiet tworzą aktorzy, reżyserzy filmowi oraz sportowcy. Według mężczyzn sportowcy, uczeni oraz modelki.
5. Badani chcieliby, aby na ich ślubie gościł wybitny sportowiec, oraz piosenkarz lub piosenkarka. Natomiast nie wyrażają aprobaty dla znanego duchownego i polityka.
6. Według większości respondentów widowisko sportowe najbardziej podobne jest do koncertu solisty.
7. Ankietowani w większości zgodzili się ze stwierdzeniami, że sportowiec z małego i biednego kraju może zostać mistrzem świata oraz może pokonać sportowca z dużego i lepiej prosperującego kraju, a także chcieliby zaprzyjaźnić się z wybitnym sportowcem pochodzącym z Polski.

Piśmiennictwo

1. Nowocień J. *Sport i olimpizm w systemie dydaktyczno-wychowawczym szkoły*. AWF – Studia i Monografie nr 85, Warszawa 2001,
2. Kowalczyk S. *Elementy filozofii i teologii sportu*. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2002,
3. Krawczyk Z. *Sport w zmieniającym się społeczeństwie*. Wyd. AWF, Warszawa 2000.
4. Oleszczuk M., Szewc M., Breszko D., Janukowicz B., Borowska A. *Organizacja szkolenia z wychowania fizycznego w jednostkach i instytucjach wojsk lądowych*. Warszawa 2004

PROFESSIONAL SOLDIERS' VIEWS ON SPORT IN SOCIOLOGICAL TERMS.

Summary

Keywords: *opinion about sport, professional soldiers*

Over the years sport has embedded in human social life. During the development of civilization physical activity has adopted various forms, which are still being developed.

The aim of the paper is to investigate and develop the views of professional soldiers on sport in sociological terms, its impact on society and the concept of sporting success.

The diagnostic survey was used in the study. The survey consisting of 25 closed and disjunctive questions was conducted among 200 professional soldiers (48 females and 152 males) at the Military Unit in Sulechów.

The answers were analysed and the results were compiled in tables.